

Sygn. akt I ACz 103/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2013r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie :

Przewodniczący : SSA Krzysztof Sobierajski

Sędziowie: SSA Andrzej Struzik (spr.)

SSA Sławomir Jamróg

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Parafii Grekokatolickiej p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w G.

przeciwko Skarbowi Państwa- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Ł., Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w K., Wojewodzie (...) w K.

o przywrócenie prawa własności

na skutek zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 1 października 2012r. , sygn. akt I C 917/11

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

sygn. akt IACz 103/13

UZASADNIENIE

przywrócenia prawa własności nieruchomości położonej w U. skądajcej si z czści działki nr (...) o powierzchni 2,03 ha (odpowiadajcej parcelom cz. 163, cz. 165, cz. 166, cz. 177), czści działki nr (...) o powierzchni 10,25 ha (odpowiadajcej parcelom 160, 161, 162, cz. 163, 164, cz. 165, cz. 166, cz. 172) działki nr (...) o powierzchni 58,89 ha (odpowiadajcej parcelom cz. 163, cz. 165, cz. 166, 168, 169, 170, 171, cz. 172, 173, 174, 175, 176, 177) czści działki nr (...) o powierzchni 5,97 ha (odpowiadajcej parcelom cz. 1147, 1148, 1149), dla której Sąd Rejonowy w Gorlicach prowadzi ksiąg wieczyst# KW nr (...), ewentualnie przyznanie odpowiedniej nieruchomości zamiennej ewentualnie odszkodowania w wysokości 771 400 złotych, przywrócenia prawa własności nieruchomości położonej w U. skądajcej si z czści działki nr (...) o powierzchni 0,26 ha (odpowiadajcej czści parceli nr 323), dla której Sąd Rejonowy w Gorlicach prowadzi ksiąg wieczyst# KW nr (...), ewentualnie przyznanie odpowiedniej nieruchomości zamiennej ewentualnie odszkodowania w wysokości 2 600 złotych, przywrócenia prawa własności nieruchomości położonej w U. skądajcej si z czści działki nr (...) o powierzchni 8,36 ha (odpowiadajcej czści parceli nr 322 i 335 oraz parcelom 325, 326, 328, 329, 330, 331, 332, 333), dla której Sąd Rejonowy w Gorlicach prowadzi ksiąg wieczyst# KW nr (...), ewentualnie przyznanie odpowiedniej nieruchomości zamiennej ewentualnie odszkodowania w wysokości 83 600 złotych, przyznania odpowiednich nieruchomości zamiennych za nieruchomości położone w U. skądajce si z działek nr (...)

(odpowiadaj#cych parcelom nr 320, 321 oraz cz##ci parcel 322, 323 o ##cznej powierzchni 2,6122 ha) ewentualnie odszkodowania w wysoko#ci 26 122 z#otych, przyznania odpowiedniej nieruchomo#ci zamiennej za nieruchomo## po#o#on# w U. sk#adaj#c# si# z dzia#ki nr (...) (odpowiadaj#c# parceli nr 327, 321 o powierzchni 0,05 ha) ewentualnie odszkodowania w wysoko#ci 500 z#otych, przyznania odpowiednich nieruchomo#ci zamiennych za nieruchomo#ci po#o#one w U. sk#adaj#ce si# z dzia#ki nr (...) (odpowiadaj#c# parcelom nr 325, 326, 328, 329, 330, 331, 332, cz. 335), dzia#ki nr (...) (odpowiadaj#c# cz##ci parcel nr 335), dzia#ki nr (...) (odpowiadaj#c# parcelom nr 334, 336, 337, 338, 342, cz. 335), dzia#ek nr (...) (odpowiadaj#cych parcelom nr 340 i 341) o ##cznej powierzchni 15, 4181 ha ewentualnie odszkodowania w wysoko#ci 154 181 z#otych, przyznania odpowiedniej nieruchomo#ci zamiennej za nieruchomo## po#o#on# w U. sk#adaj#c# si# z dzia#ek nr (...) (odpowiadaj#cych parcelom nr (...), (...), (...)) o powierzchni 0,63 ha) ewentualnie odszkodowania w wysoko#ci 6 300 z#otych, przyznania odpowiednich nieruchomo#ci zamiennych za nieruchomo#ci po#o#one w U. sk#adaj#ce si# z dzia#ek nr (...) (odpowiadaj#cych parcelom nr (...), (...), 1140, (...), (...)) o ##cznej powierzchni 5,32 ewentualnie odszkodowania w wysoko#ci 53 200 z#otych, przyznania odpowiedniej nieruchomo#ci zamiennej za nieruchomo## po#o#on# w U. sk#adaj#c# si# z gruntów odpowiadaj#cych parcelom nr (...), (...), cz. 1147 o powierzchni 6,29 ewentualnie odszkodowania w wysoko#ci 62900 z#otych. Uzasadniaj#c pozew strona powodowa poda#a, i# ##danie zwrotu w naturze nieruchomo#ci, ##danie przyznania nieruchomo#ci zamiennych i ##danie odszkodowania zg#osi#a w terminie przed Komisj# Maj#tkow# w W.. Post#powanie zosta#o wszcz#te i toczy#o si# do sygn. akt. W.KM-111- (...). Komisja Maj#tkowa nie rozpatrzy#a wniosku st#d pozew znajduje oparcie na dyspozycji art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o stosunku Pa#stwa do Ko#cio#a Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2011 nr 18, poz. 89) oraz art. 61 ust. 1 pkt. 1 i art. 63 ust. 1 pkt. 1,2 i 3 ustawy z 17 maja 1989 roku o stosunku Pa#stwa do Ko#cio#a Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 1989 nr 29, poz. 154).

Prokuratoria Generalna w (...) działająca imieniem Skarbu Państwa w odpowiedzi na pozew wносиła o oddalenie pozwu. Wśród wielu zarzutów Prokuratoria Generalna podniosła między innymi, iż strona powodowa nie wykazała następstwa prawnego po podmiocie wobec, którego nastąpiło przejęcie nieruchomości oraz że zakres roszczenia zgłoszonego w pozwie jest tożsamy z treścią roszczenia zgłoszonego w postępowaniu regulacyjnym przed Komisją Majątkową w W..

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił pozew strony powodowej.

Podstawą niniejszego postanowienia był następujący stan faktyczny i wywody prawne. Na mocy orzeczenia (...) w G. z 6 lutego 1961 roku (R.1 V- 110/7/61) przejęte zostały na własność Państwa na mocy dekretu z dnia 05.09.1947 roku (Dz.U. Nr 59, poz. 316) i dekretu z dnia 28.09.1949 roku (Dz.U. 53, poz. 404) nieruchomości położone w U. objęte I. 3 gmina katastralna U. R. o łącznej powierzchni 107,8039 ha wraz z budynkiem cerkwi, kaplicy i dwoma budynkami gospodarczymi należące do P. greckokatolickiego w U. R.. (...) objęte I. 3 stanowiły nieruchomości rolne. Następcą prawnym P. grecko-katolickiego w U. R. jest Parafia Greckokatolicka p.w. Św. P. w U., która została reaktywowana w 1967 roku. Parafia ta do 25 kwietnia 2010 roku nosiła nazwę - Parafia Katolicka Obrządu Greckokatolickiego p.w. Św. P. w U. i została zgłoszona w dniu 22 listopada 1989 roku jako parafia personalna do urzędu do spraw wyznań w W.. Parafia Greckokatolicka p.w. Św. P. w U. swoim zasięgiem działania obejmuje między innymi miejscowość U.. Parafia Grekokatolicka p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w G. nie obejmuje zasięgiem swego działania miejscowości U.. W dniu 20 maja 1991 roku do Komisji Majątkowej w W. wpłynął wniosek złożony przez B. (...) Obrządku Bizantyjsko - Ukraińskiego zarejestrowany pod sygn. W.KM-III-2440/91 o wszczęcie postępowania regulacyjnego dotyczący między innymi nieruchomości położonych w U.. Wniosek ten miał charakter blankietowy i nie zawierał uszczegółowienia o jakie nieruchomości chodzi, nie zawierał też żadnych dowodów na poparcie twierdzenia. Między innymi w nawiązaniu do tej sygnatury zawarta została w sprawie W.KM-II- 145/91 w dniu, 27 stycznia 1998 roku przed Komisją Majątkową

w W. ugoda na mocy której kościelnym osobom prawnym działającym na terenie Archidiecezji P. - (...) Obrządku Grecko - katolickiego przyznane zostały nieruchomości zamienne. Ugoda ta wyczerpywała (§6) wszystkie roszczenia kościelnych osób prawnych działających na terenie Archidiecezji P. - (...) Obrządku Grecko - katolickiego dotyczące zwrotu należnych im gospodarstw rolnych. W dniu 9 września 2002 roku Parafia Grekokatolicka p.w. Św. P. w U. złożyła wniosek do Komisji Majątkowej w W. o przywrócenie prawa własności nieruchomości położonych w U. objętych I. 3 gmina katastralna U. R. o łącznej powierzchni 107,8039 ha, argumentując, że jako osoba prawna powstała ona dopiero w 2000 roku i nie mogła złożyć wniosku w terminie do 31 grudnia 1992 roku. Wniosek ten zarejestrowany do sygn. W.KM-I-3052/2002 odrzucono orzeczeniem z 15 października 2002 roku jako spóźniony. Wnioskiem z dnia 2 grudnia 2003 roku Parafia Grekokatolicka p.w. Św. P. w U. wystąpiła do Wojewody (...) o stwierdzenie nieważności orzeczenia (...) w G. z 6 lutego 1961 roku (R.1 V-110/7/61) o przejęciu na własność Państwa nieruchomości położone w U. objęte I. (...)gmina katastralna U. R. o łącznej powierzchni 107,8039 ha. Postępowanie to nie zostało zakończone i toczy się pod sygnaturą WS- III.7515.2.38.2011.IB. W ocenie Sądu Okręgowego pozew ulegał odrzuceniu z powodu niedopuszczalności drogi sądowej. Zgodnie bowiem z treścią art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2011 nr 18, poz. 89) uczestnicy postępowań regulacyjnych, w których zespół orzekający lub Komisja Majątkowa w jej pełnym składzie nie uzgodniły orzeczenia przed dniem wejścia w życie tej ustawy (tj. przed dniem 1 lutego 2011 roku), mogą, w terminie 6 miesięcy (od dnia wejście w życie ustawy lub od dnia otrzymania o tym pisemnego zawiadomienia) wystąpić do sądu o zasądzenie roszczenia. Przy rozpoznawaniu sprawy sąd stosuje przepisy art. 63 ust. 1-3 ustawy z 17 maja 1989 roku o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 1989 nr 29, poz. 154). Oznacza to, iż Sąd może: przywrócić kościelnym osobom prawnym własność nieruchomości wymienionych w art. 61 ust. 1 i 2 lub ich części, przyznać odpowiednią nieruchomość zamienną, gdyby przywrócenie własności natrafiało na trudne do przewyciężenia przeszkody, przyznać odszkodowanie ustalone według przepisów o wywłaszczeniu nieruchomości, w razie niemożności dokonania regulacji przewidzianych w pkt 1 i 2. W ocenie Sądu Parafia Grekokatolicka Obrządku Grekokatolickiego p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w G., która niewątpliwie w odniesieniu do innych nieruchomości położonych w wielu miejscowościach obecnego powiatu (...) była uczestnikiem postępowania regulacyjnego (o czym świadczy znana Sądowi Okręgowemu wielość spraw zawisłych w tutejszym sądzie) nie wykazała, iż była takim uczestnikiem przed Komisją Majątkową w W. w odniesieniu do nieruchomości położonych w U. objętych niniejszym pozewem. O regulację bowiem nieruchomości położonych w U. objętych niniejszym pozewem wystąpiła dopiero w dniu 9 września 2002 roku Parafia Grekokatolicka p.w. Św. P. w U., która faktycznie złożyła wniosek do Komisji Majątkowej w W. o przywrócenie prawa własności nieruchomości położonych w U. objętych I. 3 gmina katastralna U. R. o łącznej powierzchni 107,8039 ha. Wniosek ten zarejestrowany do sygn. W.KM-I-3052/2002 odrzucono orzeczeniem I Komisji Majątkowej z dnia 15 października 2002 roku jako spóźniony. Podkreślić trzeba - biorąc pod uwagę strukturę organizacyjną K. i Grekokatolickiego w Polsce po 1989 roku, iż interes prawny w regulacji nieruchomości położonych w U. mogła mieć faktycznie jedynie Parafia W Grekokatolicka p.w. Św. P. w U., gdyż to ona zgodnie z zaświadczeniem zwierzchnika Kościoła (...) w Polsce (k. 144) jest następcą prawnym P. grecko-katolickiego w U. R., któremu z kolei miało służyć prawo własności nieruchomości objętych I.(...)przejętych orzeczeniem (...) w G. z 6 lutego 1961 roku (R.1 V-110/7/61) na własność Państwa na mocy dekretu z dnia 05.09.1947 roku (Dz.U. Nr 59, poz. 316) i dekretu z dnia 28.09.1949 roku (Dz.U. 53, poz. 404). Z zaświadczenia zwierzchnika Kościoła (...) w Polsce (k. 144) wynika, że Parafia Grekokatolicka p.w. Św. P. w U. miała być reaktywowana w 1967 roku jako tzw. parafia personalna. Nadto Parafia Grekokatolicka p.w. Św. P. w U. jako parafia personalna zgłoszona została w dniu 22 listopada 1989 roku do urzędu do spraw wyznań w W. i posiadała na podstawie art. 8 ustawy z 17 maja 1989 roku o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej osobowość prawną w rozumieniu prawa polskiego. Zatem ta właśnie Parafia a nie powodowa Parafia Grekokatolicka Obrządku Grekokatolickiego p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w G. obejmowała swoim zasięgiem działania terytorium miejscowości U.. Obie parafie są bowiem dostatecznie odróżnialne i w świetle prawa występują jako dwie oddzielne osoby prawne. Strona powodowa Parafia Grekokatolicka Obrządku Grekokatolickiego p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w G. nie wykazała zaś w żaden sposób, iż jest następcą prawnym Probostwa grecko-katolickiego w U. R.. Nie przekonuje wreszcie argumentacja strony powodowej, iż roszczenie o regulację nie zostało dotąd zaspokojone. Ugoda w sprawie W.KM-II-145/91 w dniu 27 stycznia 1998 roku przed Komisją Majątkową w W. wyczerpuje bowiem (§ 6 ugody) roszczenia kościelnych osób prawnych działających na terenie Archidiecezji P. - (...) obrządku Grecko - katolickiego związane z ich roszczeniami o

zwrot należnych im gospodarstw rolnych. Strona powodowa nie wykazała też, iż nieruchomości objęte Iwh nr(...)nie stanowią nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Wskazać należy w nawiązaniu do art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, że droga sądowa - zgodnie z art. 2 k.p.c. - oznacza w ścisłym znaczeniu możliwość rozpoznania danej sprawy przez sąd powszechny (sąd rejonowy lub sąd okręgowy). Droga sądowa jest jednocześnie przesłanką procesową, tzn., że od jej istnienia zależy w ogóle możliwość wszczęcia i prowadzenie sprawy sądowej. Zatem brak drogi sądowej stanowi przeszkodę procesową i wyklucza rozpoznanie sprawy przez sąd powszechny (tzw. niedopuszczalność drogi sądowej). Z tych względów Sąd orzekł jak w pkt. I postanowienia na zasadzie powołanych przepisów. O kosztach procesu Sąd orzekł jak w pkt. II postanowienia na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Sąd zasądził od strony powodowej na rzecz Prokuraturii Generalnej jako reprezentanta pozwanego Skarbu Państwa kwotę 7 200 złotych stosując zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 k.p.c.). Koszty zastępstwa prawnego obliczono stosownie do § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Postanowienie to zaskarżyła strona powodowa zarzucając mu naruszenie art. 4 ust.1 i 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej polegające na uznaniu, że powodowa parafia nie była uczestnikiem postępowania regulacyjnego i nie przysługuje jej możliwość wystąpienia do Sądu z roszczeniami określonymi w art. 63 ust. 1 ustawy ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, naruszenie przepisów postępowania a to art. 199 § 1 ust. 1 k.p.c. polegające na uznaniu, iż powodowa parafia Grekokatolicka p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w G. nie miała uprawnienia do wystąpienia z powództwem w niniejszej sprawie, gdyż nie była uczestnikiem postępowania regulacyjnego przed Komisją Majątkową w zakresie nieruchomości położonych w U. w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r, o zmianie ustawy o oraz nie wykazała, że jest następcą prawnym P. Greko katolickiego w U. R. i w związku z tym nie doszło do otwarcia drogi sądowej, art. 202 k.p.c. polegające na błędnym uznaniu istnienia okoliczności uzasadniających odrzucenie pozwu ze względu na brak drogi sądowej, art. 102 k.p.c. polegającego na niezastosowaniu wskazanego przepisu i nie uwzględnieniu, iż zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające nieobciążania strony powodowej kosztami zastępstwa procesowego.

Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Strona pozwana wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego od strony przeciwnej.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew twierdzeniu strony pozwanej brak w zażaleniu zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie pozbawia zażalenia skuteczności. Sąd Apelacyjny rozpoznaje sprawę w granicach zażalenia w tym aspekcie, iż nie jest dopuszczalne takie rozpoznanie zażalenia, które dotyczyłoby niezaskarżalnej części orzeczenia. Podniesione zarzuty nie wyznaczają jego granic. Ze względu na to, że rozpoznanie sprawy ma charakter merytoryczny i odbywa się po raz wtóry, nie ma żadnego powodu ani rzeczowej potrzeby, aby sąd drugiej instancji z urzędu kontrolował i weryfikował wszystkie uchybienia procesowe popełnione przez sąd pierwszej instancji; niektóre z nich "dezaktualizują się", a inne zostają "pochłonięte" lub "naprawione" w trakcie ponownego rozpoznania sprawy (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07 OSNC 2008/6/55, Prok.i Pr.-wkl. 2009/6/60, Biul.SN 2008/1/13, Wspólnota 2008/7/44 powołane w odpowiedzi na zażalenie) Zatem Sąd II instancji obowiązany jest rozważyć w granicach zaskarżenia cały materiał procesowy, wszystkie okoliczności sprawy i samodzielnie ustalić podstawę faktyczną rozstrzygnięcia oraz dowody na których oparła to ustalenie oraz wyjaśnić podstawę prawną rozstrzygnięcia.

Na wstępie należy wskazać, iż stosownie do art. 2. § 1 i 4 k.p.c. do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są sądy powszechne, o ile sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych, oraz Sąd Najwyższy. Nie są rozpoznawane w postępowaniu sądowym sprawy cywilne, jeżeli przepisy szczególne przekazują je do właściwości innych organów. Niewątpliwie sprawa o przywrócenie prawa własności jest sprawą cywilną.

Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej wprowadziła zasadę czasowej niedopuszczalności drogi sądowej na rzecz postępowania regulacyjnego przed Komisją Majątkową. Zgodnie z art. 62 powołanej ustawy postępowania sądowe lub administracyjne dotyczące nieruchomości upaństwowionych, o których mowa w art. 61 ulegały zawieszeniu, a sądy i organy administracji państwowej przekazywały ich akta Urzędowi do Spraw Wyznań w celu przedłożenia Komisji. Wydanie decyzji merytorycznej (uwzględnienie wniosku, zawarcie ugody, oddalenie lub odrzucenie wniosku) stanowiło podstawę umorzenia postępowania przez organ administracji państwowej lub sąd. W przypadku zaś niezgodnienia stanowiska stosownie do art. 64 ust. 1 uczestnicy postępowania regulacyjnego mogli w terminie sześciu miesięcy od otrzymania zawiadomienia zespołu orzekającego lub Komisji w jej pełnym składzie o nieuzgodnieniu orzeczenia, wystąpić o podjęcie zawieszono postępowania sądowego lub administracyjnego, a jeżeli nie było ono wszczęte - wystąpić do sądu o zasądzenie roszczenia.

Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z dnia 27 stycznia 2011 r.) z dniem 1 marca 2011 r. zniósła Komisję Majątkową, która zakończyła pracę do dnia 28 lutego 2011 r. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 powołanej ustawy uczestnicy postępowań regulacyjnych, w których zespół orzekający lub Komisja Majątkowa w jej pełnym składzie nie uzgodniły orzeczenia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, mogą, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania o tym pisemnego zawiadomienia, o którym mowa w art. 64 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, wystąpić o podjęcie zawieszono postępowania sądowego lub administracyjnego, a jeżeli nie było ono wszczęte - wystąpić do sądu o zasądzenie roszczenia. W przypadku nierozpatrzenia wniosków o wszczęcie postępowania regulacyjnego, złożonych na podstawie art. 62 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 2 ustawy z dnia 11 października 1991 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, do uczestników postępowań regulacyjnych stosuje się odpowiednio przepis ust. 1, z tym że termin w nim wskazany liczy się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Błędny jest zatem pogląd Sądu Okręgowego, iż nie posiadanie statusu uczestnika postępowania stanowi podstawę odrzucenia pozwu.

Podstawą odrzucenia pozwu z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej na podstawie art. 199 pkt. 1 k.p.c. może być tylko sytuacja, w której strona powodowa była uczestnikiem postępowania przed Komisją Majątkową, a sprawa oddana obecnie do rozstrzygnięcia została już rozstrzygnięta ostatecznie orzeczeniem merytorycznym Komisji Majątkowej. Takie bowiem wyłączenie przewidywała Ustawa o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Aby rozstrzygnąć czy w niniejszej sprawie dopuszczalna jest droga sądowa należy w pierwszej kolejności ustalić czy strona powodowa była uczestnikiem postępowania regulacyjnego WKM 2440/91. Sama analiza akt Komisji Majątkowej, na którą powołuje się strona powodowa nie dostarcza informacji czy strona powodowa była uczestnikiem postępowania pod sygn. WKM 2440/91KM. Z akt tych wynika, iż w dniu 20 maja 1991r. B. (...) Obrządku Bizantyjsko Ukraińskiego złożył wniosek o wszczęcie postępowania regulacyjnego dotyczących wielu nieskonkretyzowanych nieruchomości w tym nieruchomości znajdujących się w U.. Mimo, iż Komisja Majątkowa uznała, iż wniosek ten nie wszczyna postępowania regulacyjnego, gdyż nie jest możliwe załatwienie wniosku zbiorczego dotyczącego różnych parafii bez bliższego ich określenia oraz wątpliwości Komisji Majątkowej co do uprawnienia B. (...) Obrządku Bizantyjsko Ukraińskiego do złożenia takiego wniosku – co zostało wyrażone w piśmie adresowanym do B. (...) Obrządku Bizantyjsko Ukraińskiego, w dniu 27 stycznia 1998r. bez jakiegokolwiek pisma ze stron wnioskującej wyjaśniającego wątpliwości Komisji Majątkowej została zawarta ugoda. W ugodzie tej jako wnioskodawcę wskazano m.im. Archidiecezję P. – (...) oraz stronę powodową. Ugoda nie wymieniała nieruchomości w U.. § 6 ugody zawierał postanowienie, iż ugoda wyczerpuje wszelkie roszczenia kościelnych osób prawnych działających na terenie

Archidiecezji P.- (...) obrządku greko katolickiego związanych z roszczeniami o zwrot należących im gospodarstw rolnych. W dniu 16 lutego 2011r. Komisja Majątkowa zawiadomiła Archidiecezję P. (...), iż nie rozpatrzyła wniosku w całości.

Powyższe świadczy, iż ustalenie czy strona powodowa była uczestnikiem postępowania winno zostać dokonane na podstawie innych dowodów. Zasadnym zatem jest aby wezwać stronę powodową do przedłożenia wniosku złożonego w sprawie do Komisji Majątkowej pod rygorem przyjęcia, iż nie była uczestnikiem postępowania.

Treść tego wniosku będzie istotna z punktu widzenia oceny czy postępowanie, które zakończyło się ugodą wyczerpywało wszystkie roszczenia Parafii. Przypomnieć bowiem należy, iż uгода z dnia 27 stycznia 1998r wyczerpywała wszystkie roszczenia dotyczące gruntów rolnych. Jeżeli więc strona powodowa wykaże, iż składała wniosek, który jednak dotyczył tylko i wyłącznie nieruchomości rolnych znajdujących się w U. Sąd będzie zobowiązany do odrzucenia pozwu.

Jeżeli jednak wniosek strony powodowej skierowany do Komisji Majątkowej był szerszy rozstrzygnięcie sprawy nastąpi w oparciu o treść art. 4 ust. 2 Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z dnia 27 stycznia 2011 r.) . Badaniu będzie podlegać czy strona powodowa jest następczynią P. Greko-katolickiego w U., którego ziemie objęte zostały nacjonalizacją w U.. Wskazać należy, iż w świetle Zaświadczenia Arcybiskupa Metropolity P.- (...) Obrządku Grekokatolickiego znajdującego się w aktach sprawy następcą prawnym P. Greko-katolickiego w U. jest Parafia Grekokatolicka p.w. Św. P. w U.. Natomiast teza zaprezentowana w zażaleniu, iż strona powodowa w postępowaniu regulacyjnym działa za Parafię Grekokatolicką p.w. Św. P. w U. jest niedorzeczny na gruncie porządku prawnego. Obie parafie są odróżnialne w obrocie prawnym a uгода wyraźnie określa kto był jej stroną. Przyjęcie odmiennego ustalenia byłoby sprzeczne z treścią dokumentu. Z okoliczności, iż proboszczem obu Parafii jest ta sama osoba nie można wyprowadzić wniosku, iż parafia jedna mogła reprezentować parafię drugą. W prawie polskim nie ma przepisów, które pozwalałyby na zastępstwo procesowe osób prawnych przez osoby prawne.

Treść przepisu art. 62 ust. 3 ustawy będzie podstawą rozstrzygnięcia w przypadku nie wykazania przez stronę powodową, iż była uczestnikiem postępowania. Z uwagi na nie wykazanie, iż strona powodowa posiadała status uczestnika nie będzie miał zastosowania termin o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 2 Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z dnia 27 stycznia 2011 r.)

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny w oparciu o art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeknie Sąd I instancji w orzeczeniu kończącym sprawę.